

De impact van het omnibusvereenvoudigingspakket op de richtlijnen CSRD en CSDDD

Op woensdag 26 februari 2026 stelde de Europese Commissie een omnibusvereenvoudigingspakket¹ voor dat onder andere tot doel heeft om de bestaande duurzaamheidswetgeving aan te passen en te vereenvoudigen. Dit initiatief speelt in op de groeiende complexiteit van de regelgeving voor ondernemingen en streeft ernaar de administratieve lasten met betrekking tot de duurzaamheidsrapportering te verminderen. Dit voorstel kadert in het bredere doel van de Europese Commissie om de administratieve lasten tegen het einde van haar mandaat in 2029 met 25% te verminderen, en met 35% voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Het omnibusvereenvoudigingspakket omvat wijzigingen aan vier richtlijnen:

- de richtlijn betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen²;
- de richtlijn betreffende de jaarrekening van bepaalde ondernemingen en groepen³;
- de richtlijn inzake duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (CSRD)⁴ en;
- de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid (CSDDD)⁵.

Dit artikel onderzoekt wat de impact is van de voorgestelde aanpassingen uit het omnibusvereenvoudigingspakket op de CSRD en de CSDDD en hoe deze de manier

¹ Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van de Richtlijnen 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering door ondernemingen en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven.

² Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad.

³ Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad.

⁴ Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen.

⁵ Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859.

waarop ondernemingen aan hun duurzaamheidsverplichtingen moeten voldoen, zullen beïnvloeden.

Ter herinnering: de CSRD legt ondernemingen verplichtingen op om gedetailleerde informatie te verstrekken over hun impact op milieu, maatschappij en governance, inclusief de gehele toeleveringsketen. Voornoemde richtlijn werd in 2022 door de Europese Commissie aangenomen als uitbreiding van de Non-Financial Reporting Directive (NFRD) en is sinds januari 2024 van kracht voor grote ondernemingen.

De CSDDD, van haar kant, verplicht ondernemingen om negatieve effecten op het gebied van mensenrechten en milieu in hun gehele waardeketen te identificeren, te voorkomen en uit te schakelen.

1 Stop de klok

De Europese Raad en het Europees Parlement stemden, respectievelijk op woensdag 26 maart 2025 en donderdag 3 april 2025 in met de stop-de-klokrichtlijn, een voorstel dat deel uitmaakt van het omnibusvereenvoudigingspakket. De richtlijn werd vervolgens op 16 april 2025 gepubliceerd⁶.

Het doel van deze richtlijn is tweeledig: aan de ene kant beoogt dit voorstel de toepassing van de CSRD met twee jaar uit te stellen. De rapporteringsverplichtingen voor ondernemingen die nog niet rapporteringsplichtig waren voor het boekjaar 2024 zullen op die manier tot 2028 worden uitgesteld. Ondernemingen die eerst verplicht waren om vanaf 2026 of 2027 een rapport op te stellen, krijgen zo extra tijd. Dit uitstel voorkomt dat bepaalde ondernemingen verplicht zijn te rapporteren over het boekjaar 2025 of 2026, om vervolgens van deze verplichting te worden ontheven. Met deze vereenvoudigingsregel wil de Commissie vermijden dat de betrokken ondernemingen onnodige en vermijdbare kosten zouden maken.

Aan de andere kant stelt de stop-de-klokrichtlijn de implementatie van de CSDDD met één jaar uit. Volgens de huidige regels moeten de lidstaten de CSDDD uiterlijk op 26 juli 2026 omzetten in nationale wetgeving. De inwerkingtreding zal vanaf 2027 in drie fasen verlopen, te beginnen met ondernemingen met meer dan 5.000 werknemers en een omzet van meer dan 1,5 miljard euro. Deze ondernemingen krijgen een jaar uitstel tot juli 2028. Ondernemingen die onder de CSDDD vallen, krijgen bijgevolg in totaal

⁶ Richtlijn (EU) 2025/794 van het Europees Parlement en de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen.

twee jaar de tijd om zich voor te bereiden op de inwerkingtreding. Ook de omzettingstermijnen voor EU-lidstaten worden verlengd van 2026 tot 2027.

2 Voornaamste wijzigingen in de CSRD

2.1 Beperking van de rapporteringsverplichting

Via het omnibusvereenvoudigingspakket wordt het toepassingsgebied van de CSRD aanzienlijk ingeperkt. Enkel ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers – in plaats van de eerdere grens van 250 werknemers – en een omzet van meer dan 50 miljoen euro of een balanstotaal van meer dan 25 miljoen euro blijven onder de rapporteringsverplichtingen vallen. Het aantal ondernemingen dat verplicht duurzaamheidsrapporten moet opstellen, zal hierdoor met ongeveer 80% worden verminderd en de CSRD zal vooral van toepassing zijn op de grootste ondernemingen.

2.2 Vrijwillige rapportering en trickle-downeffect

Ondernemingen die volgens dit voorstel niet langer onder de CSRD-rapporteringsverplichtingen vallen, kunnen nog steeds vrijwillig informatie verstrekken aan financiële marktdeelnemers, kredietinstellingen en benchmarkbeheerders. Hiervoor zullen ze gebruik kunnen maken van vrijwillige rapporteringsstandaarden die de Commissie in gedelegeerde handelingen zal vaststellen.

In de praktijk worden veel van de ondernemingen met minder dan 1.000 werknemers onderworpen aan duurzaamheidsinformatieverzoeken wanneer ze deel uitmaken van de waardeketen van grotere ondernemingen of van financiële instellingen, zoals banken, die wel onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen. Om dit zogenaamde trickle-downeffect aan te pakken, zal de Commissie via een gedelegeerde handeling een 'waardeketenplafond' invoeren. Dit plafond zal een vrijwillige informatiestandaard vaststellen, gebaseerd op de VSME-standaard van EFRAG, voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Dit betekent dat ondernemingen en banken die onder de CSRD vallen geen informatie bij kmo's in hun toeleveringsketen mogen opvragen die verder gaat dan de informatie die in de vrijwillige informatiestandaard is vastgesteld.

2.3 Herziening van de ESRS

Voorts verbindt de Commissie zich ertoe om via een gedelegeerde handeling de Europese duurzaamheidsrapporteringsstandaarden (t.w. European Sustainability Reporting Standards, ESRS) te herzien, wat het aantal gegevenspunten aanzienlijk zal verminderen. Volgens een werkdocument van de Commissie kunnen deze maatregelen de administratieve kosten voor ondernemingen met 4,4 miljard euro verlagen. Daarnaast zouden de eerder vereiste sectorspecifieke rapporteringsstandaarden niet meer worden geïmplementeerd.

2.4 Schrapping van de reasonable assurance

Een andere vereenvoudiging betreft de assurance-eisen. Het omnibusvereenvoudigingspakket stelt immers voor om de mogelijkheid om over te stappen van een beperkte zekerheidseis (limited assurance requirement) op een redelijke zekerheidseis (reasonable assurance requirement), die momenteel in de CSRD is opgenomen, te schrappen. Op die manier zullen er in de toekomst geen extra kosten voor assurance zijn voor ondernemingen die onder de verplichtingen vallen.

3 Voornaamste wijzigingen in de CSDDD

3.1 Beperking van de informatieverplichting

De Commissie stelt verder voor om 'due diligence'-maatregelen te beperken tot de eigen activiteiten van de ondernemingen, die van hun dochterondernemingen en, waar ze verband houden met hun keten van activiteiten, die van hun directe zakelijke partners. Ondernemingen zouden dus, na het in kaart brengen van hun waardeketens, enkel een diepgaande beoordeling moeten uitvoeren op het niveau van directe zakelijke partners en worden ontslaan van de verplichting om systematisch grondige beoordelingen uit te voeren van nadelige gevolgen die zich kunnen voordoen in complexe waardeketens op het niveau van indirecte zakelijke partners. Tegelijkertijd erkent het voorstel van de Commissie dat er situaties kunnen zijn waarin bedrijven verder moeten kijken dan hun directe zakelijke partners, namelijk wanneer ze plausibele informatie hebben die erop wijst dat daar nadelige gevolgen zijn of kunnen ontstaan.

De Commissie wenst ook het trickle-downeffect verder te beperken. Dit houdt in dat de informatie die ondernemingen die onder het toepassingsgebied van de CSDDD vallen, mogen opvragen bij ondernemingen met minder dan 500 werknemers wordt beperkt tot de informatie die is gespecificeerd in de VSME-

duurzaamheidsrapporteringsstandaard, tenzij aanvullende informatie noodzakelijk is en ze de informatie op geen andere manier redelijkerwijs kunnen verkrijgen.

3.2 Schrapping van de verplichting om zakelijke relaties te beëindigen

Daarnaast stelt de Commissie voor om de verplichting te schrappen die ondernemingen dwingt om zakelijke relaties te beëindigen met leveranciers die ernstige negatieve gevolgen veroorzaken op het gebied van milieu en mensenrechten. In plaats daarvan zouden ondernemingen als laatste redmiddel de zakelijke relatie tijdelijk moeten opschorten en intussen met de leverancier aan een oplossing werken totdat de situatie is rechtgezet.

3.3 Wijziging van de wettelijke aansprakelijkheid

Een andere belangrijke aanpassing betreft de wettelijke aansprakelijkheid van ondernemingen die de richtlijn niet naleven. Zo schrapt de Commissie de geharmoniseerde EU-voorwaarden voor wettelijke aansprakelijkheid en laat ze het aan het nationale recht over om te stipuleren of de bepalingen over burgerlijke aansprakelijkheid voorrang hebben op andere toepasselijke regels van het derde land waar de schade zich voordoet. Dit zou volgens de Commissie tijd besparen omdat gebruik wordt gemaakt van bestaande juridische structuren binnen de lidstaten.

3.4 Harmonisatie en vereenvoudiging

Via het omnibusvereenvoudigingspakket beoogt de Commissie de eisen over de vaststelling van transitieplannen voor klimaatmitigatie in overeenstemming te brengen met het duurzaamheidsrapporteringsstelsel van de CSRD.

Om een gelijk speelveld te waarborgen in de hele EU wordt voorgesteld om de reikwijdte van de maximale harmonisatie uit te breiden naar verschillende andere bepalingen van de CSDDD. Dit betreft met name de identificatieplicht, de verplichtingen om negatieve gevolgen aan te pakken die zijn of hadden moeten worden geïdentificeerd, en de verplichting om in een klachten- en meldingssysteem te voorzien.

Ook wordt voorgesteld om de termijnen waarin ondernemingen de adequaatheid en effectiviteit van 'due diligence'-maatregelen moeten beoordelen, te verlengen van 1 jaar tot vijf jaar. Tegelijk verduidelijkt de Commissie dat een onderneming de implementatie van haar 'due diligence'-maatregelen moet beoordelen en deze moet

bijwerken wanneer er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat de maatregelen niet langer adequaat of effectief zijn.

4 Hoe gaat het verder?

Op woensdag 12 maart 2025 spraken de ministers van Industrie van de zevenentwintig lidstaten van de Europese Unie zich tijdens een debat uit ten gunste van het omnibusvereenvoudigingspakket, waarna de staatshoofden en regeringsleiders van de EU op donderdag 20 maart 2025 hun steun herhaalden en het belang van een snelle uitvoering benadrukten. Het omnibusvereenvoudigingspakket wordt nu ter goedkeuring voorgelegd aan het Europees Parlement en aan de Raad.

Ten slotte worden er ook op nationaal niveau stappen ondernomen. Op 17 maart 2025 werd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers immers een voorstel van resolutie over het uitstellen van de nationale omzetting van de CSDDD ingediend⁷.

⁷ VOORSTEL VAN RESOLUTIE betreffende het uitstellen van de nationale omzetting van de Europese "Corporate Sustainability Due Diligence"-richtlijn (CSDDD).